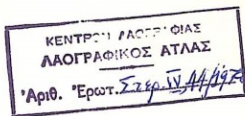

23-1-70

3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

20-12-1969 / 20-1-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομπόλις). Κάτω Κεράσσοβο
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας Μεσολογγίου
Νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος [Ἰωάν-
νη Οἰκονομάκη] Αἰδασμαλός
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κάτω Κεράσσοβο Μεσολογγίου
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Τέσσαρες (4) μῆνες
διαμένει συλλογῆς ἀπὸ 20-12-69 ἕως 20-1-70
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες: 1 70

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μιχάλης Ἀκαρέτης..
Ἐπαγγελματῆς γεωργός.....
ἡλικία 47... γραμματικαὶ γνώσεις β' Γυμνασίου.....

..... τόπος καταγωγῆς Κ. Κεράσσοβο
β) Θεόδωρος Σιώσιος Πλάτα 40 ἐκ Κ. Κεράσσοβο
β) Βασίλειος Ασμεκακόπουλος 74 ἐκ τῆς.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ὅλας αἱ περιοχαὶ προω-
ρίζοντο ἐποχικαῶς διὰ σποράν
καὶ διὰ βοσκήν ποιμνίων.
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ὁχι δὲν ὑπῆρχον χωρισταί.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ἀνήκον
εἰς γαιοκτῆμονας Ἕλληνας.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Κατὰ τὸ πλεῖστον διανεμεται
μετὰ τὸ γάμον.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Μ.ε. τὴν... γεωργίαν...*

(Καθνομαλλιέρχειαν).....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *...Ὁχι.....*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Οἱ... σέμπροι... Σήμερον... οἱ γαιοκτήμονες τὰ καλλιερ...*
χῶ... μόναι... τιν... μ.ε... Τραυτέρ.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *Πρὸ τῶν...*

ὀνομάζοντο σέμπροι ἢ θέσις τιν... ἢ το

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα) ; *ἢ εἰς εἶδος...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εις χρήμα ἢ εις εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο... διὰ τὸ... θέρισμα... καὶ... διὰ... τὴν μακροκαλλιέρχειαν...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ναί... καὶ... προήρχοντο ἀπὸ... Ἡπειρον... καὶ... Εὐρυτανίαν... - Κεφαλληνίαν...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ναί... εἰς... Ἀχρύνιον... καὶ... Ἀθήνας.....*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *...Ὁχι... Ἐποχιαμῶς, συνε...*

χῶς αἰς... Ἐμποροὶ... καὶ... Ἐργάται.....

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μ.Ε. Δωδεκὰν... καὶ πρὸν:.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐντεῦθεν.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον

ἀπὸ τοῦ 1940 καὶ μηχανὴ ὑπῆρχε πρὸ τοῦ 1920

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ μονόφτερο εἶναι πλεονέκτημα

τὸ δίφτερο εἶναι ὀρενὰ. Τὰ κατεσκευάζον οἱ σιδηρουργοὶ ἀπὸ τοῦ ἰδίου χωρίου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χειρὶ λαβὴ 4. ὕψις 7. σταβίς 10. Σκουρὸς

2. 3. σφίνα 5. σφίνα 8.

3. ἀλεφαρίδα 6. σπ. αἶθρ. 9.

ἄροτρον

τὸ δίφτερο

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει; Ἀπὸ τοῦ 1941.

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1960 καὶ ἐντεῦθεν

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Δέν. ὑπάρχει.

5) Μηχανή ἀλωνισμού. ἀπο. το. 1960. καὶ ἐντεῦθεν

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Μερικοί... ἐν... τῶν...
ἴδιον... τῶν... γεωργῶν.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα :

ὡς τὸ ἄροτρον καὶ ὡς τὸ ἀλέειν ὄνομα
τοῦ μέρους, μηχανή

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- α) 1. Χειρολαβὰ 2. σταβὰρι 11.
ἀροτρον 3. Σταυρός 12.
4. Ἀλετροπόδα 5. Γερα 13.
6. Ἰννα 7. ὕνι 14.
8. Πάθη 9. 10. 15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

...ἐν...εἶδος...ὕνι...ὑπῆρχε...κατα
...τὴν...καλλιεργεῖαν.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ὁρθογωνίου

Παραλληλεπίπεδου.....

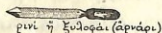
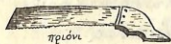
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ξύλου, -

μόνον τὸ ὕνι...ἐκ...σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεια διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ξυλοφαῖ.....

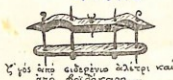

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοδία, ὄνου, ἡμίονοι, ἵππος*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο ζῶα ἢ ἓν; *κα. βοδία, ὄνοι, ἄλλα, δύο, ἡμίονοι*

- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἵπποι διὰ ὄργανο 2 διὰ δεύτερο γυρίσμα ἓνα (1)*

Διὰ τὰ βοδία καὶ ὄνου καὶ... Διὰ τὰ... λοιπὰ ὄχι.

ἕως εἰς εἰδερνὸν ἀλγέτρι καὶ ἀπο τοῖς ὀκαρο...

ζεύλα

1

ζεύλα

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ὡς εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰκόνας

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

ὡς ἀνωτέρω.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

ἡ ζεύλα

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀνέμαθεν, ὅταν τὸ ζῶον εἶναι δυνατόν*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

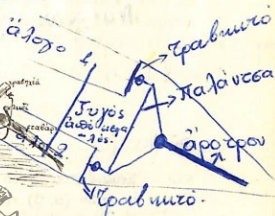
ὡς εἰς ἀνωτέρω εἰκόνας

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... *Π. ἐ. τ. β. ι. ν. ο. ς. ... κ. ν. ι. λ. α. σ.*

χεμᾶσι... αὐτὸ... χ. ὄρτο... ἐ. λ. ἐ. χ. ε. τ. ο. λαμ. α. ρ. ι. ᾶ.

→ λαμ. α. ρ. ι. ᾶ.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ, ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... *2. ἄνδρας.*

ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ ΔΑΔΗΜΑ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *τὰ 2. ἄλογα, τὰ ἐν διπλῇ*

ἐπὶ ὄλλοι; ἐδένοντο μεθυσμένα, ὅσοι ἢ ὅσοι ἐδένοντο αὐτὸ τὴν λαμ. α. ρ. ι. ᾶ. ὡς εἰς

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

→ ἀνωτέρω... εἰκόνα... ἐν συνεχείᾳ... ἐδένοντο... εἰς τὸ ἄροτρον... τὸ ἄροτρον ἐδένοντο εἰς τὴν παλάντσαν

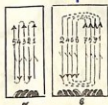
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Με... σχοινία... δεμένα... αὐτὸ... τὴν... καπ... β. τ. ρ. ἰ. α. (Π. ἐ. τ. β. ι. ν. ο. ς. ... ἐ. λ. ἐ. χ. ε. τ. ο. ... μετὰ τῆς)

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ναι...ὡς...τὸ...σχεδιάγραμμα...β.....
+

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, νταμίες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.) ; Ἐγίνετο εἰς λωρίδας (σποριεῖ).

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ; Μὲ αὐλακὰν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με ἀκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; Ἀ.Ε.ν...ὡ.π.ἀρ.χ.εἰς...τὴν.Περ.οχ.ν.μας.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὕνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Ἡ...αὐλακὴ...ἐγίνετο...δίπλα...
ἢ...ὀρθὰ...τὴν γῆν...χρυσίαν...δίπλα.

αὐτὴν ὀρθὰ διὰ τὸ σταυρῶναι
τὸ χωράφι καὶ νὰ μὴ σωρεῖται τὸ
χωμα πρὸς μίαν μόνον πλευράν.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Εἰς. σ. α. α. ... τα. ὀργώματα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία,

α) διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ὀργώματα... σ. θ. ἀρνίσια 2 φορές
(ἤτοι... πρὸ... τῆς... σποράς... καὶ... μετὰ
τῆς... σποράς... ἢ... γύρισμα

β) ἢ... ἀγέσσω... σπορά... καὶ... ὀργώματα
ταῦτα... κατὰ... μῆνα... Οὐκὼβριον

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὀργώματα... σ. θ. ἀρνίσια, ἀπαρτίσματα,
φύτευμα... λαχανικῶν

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

1. ἔτος (ἀγρανάπαυσις)

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Διὰ σίτον... 2. ἢ μόνον 1, Διὰ κριθὴν
ένα (1)

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; τὰ σατελλία,

δοχεῖα... τσίγμινια... τὰ... ὀδοῖα... ἀφαιρέχον... τὸν
σπόρον... ἢ... (1) ὁ... καθε... γεωργός...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

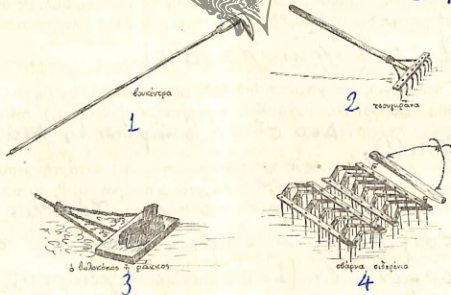
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ... ὡς... σχήματος... Τριγώνου... Τοποθετούμε... ν.ν.ν... εἰς... τὸ... ἐν... ἄκρον... τοῦ... Βουκέντρου
...Βουκέντρου:

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); 1^η φάση... σβάρνισμα... 2^η φάση... διβόλισμα... 3^η φάση... Τριβόλισμα...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδαν, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Τὸ... σβάρνισμα γίνεται διὰ... σιδηρένιαν... εἰς... τὴν... ἐκείνην... ματῶν... - τέρω (4)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Κασμάς..... καὶ..... τσαπά..... ὡς εἰς εἰκόνα
καὶ! σμαλτιστήριον διὰ..... κήπου.....

Κ
σμαλτιστήριον

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸ... βοῦδα... ὁ... σπορέων... ὁ... ὀδοῦσα...
ρίπτει... τὸν... σπόρον.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδους... εἰς ὅλα τὰ χωράφια... τὰ χωράφια... ἐκαλλιεργοῦντο... τὸν... ἡλιανθίστον... ἐργάζοντο... τὸν... γέφυρον... καὶ... Μάρτιον... δύο φορές, τὸν Ἀπρίλιον... ἐκαθεύοντο εἰς αὐλάκις ἢ ματὶ σποριῆς τὰ ἑσθρία, Μαῖον ἔσκα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... τὰ... πρὸ... ἀδυνάτα...

Χωράφια... σανόν... Τριφύλλι... τὰ... ποτ... στυαί.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)

καὶ ἄλλως... ἐφυτεύοντο... εἰς αὐλάκια... λεγόμενα... βραγιές.....

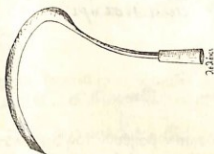
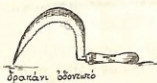
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α.' Ἔργαλειά θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με τὸ δρεπάνι τὸ ὀδοντωτὸ
ὡς εἰς σχεδιάγραμμα

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

Δεν ὑπάρχουν ἐν χρήσει σήμερα
ἐργαλεῖα θερισμοῦ καθ' ὅσον ἡ
ἐργασία γίνεται διὰ μηχανῶν

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.Ε. ... αἰν.

ὡς εἰς σχεδιά-
γραμμα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)... τοῦ
δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή; ... ὡς
ἦτο ὁμαλὴ.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ... κόσσα
ὡς ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *(ο σιδουρρχος) εἰς ἐργασίαι*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χειρας, δηλ. δι' ἐκριώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παλαιότερον ἦτο ἐν χρήσει, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 καὶ μετὰ ο θερισμὸς γίνεται με μηχανὲς (μομπίνες) καὶ τοῦ τριφυλλιοῦ με μηχανὲς χορτοκοπιμῆς (συρόμεναι ἢ αὐτοκινούμε-)*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸν *ν ες*) δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *εἰς ὕψος 25 εκατοστών*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *καλαμὰ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Πολλὰ ὁμοῦ καὶ αἱ μεγάλα πρὸς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Χερσόβλια.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποίον ; ἐθερίσαν.....
πρὸ τοῦ 1960 ἄνδρες καὶ γυναί-
μες, ὁ πατέρας τοῦ ἰδίου του.
καὶ ὅταν εἶχε πολλὰ ἐπαινε...
ἐρχάται
- 2) Πώς ἡμείνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν). Μ.Ε. ἡμερομίσθια
(μεροκάματα) μετὰ φαγητοῦ.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... Ο.Χ......

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; **Ὀχι**

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. **Ναὶ... Ἐτραγουδοῦσαν εὐθύμα... Δημοτικὰ... Τραγούδια... Ἀντρεί... υιοπέλια... μου... αὐτὸ... τίς... δέμα... καὶ... ὑδέρια... ἔλα... στὴν ἀγία μου... αὐτὴ**

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάλλαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶσιμον. **Ἀφήνουν... μέρος... ἀθέριστον... καὶ... τὸ... Χρυσό... ποιοῦσαν... δια... τὸ... δέσιμο (δέματινα)...**

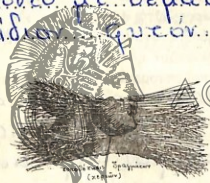
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; **Μετά... ὁ... ἡ... Τρεῖς... ἡμέρας... συνήθως τὸ Πρωῖ... διότι τότε... ἦτο... μαλακό...**

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελανοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἔπαιρναν... 4... 5... χερόβολα.
 κοιτάζοντάς τινες... πρὸς μίαν...
 κατέλυναν...
 ταῖς ἔδενε ἄνδρας, τοὺς καὶ συνε-
 κεντρώνοντες ἄλλοι ἐργάται...
 ἐδέοντο μὲ δεματικὰ ἄνδρα...
 τὸ ἴδιον... αὐτὸν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο... εἰς ὠρισμένον
 μέρος... τοῦ θερισμένου... ἀγροῦ...
 ὅλα τοῦ ἀγροῦ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;
 Πρὸ τοῦ 1920

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... **Απὸ... 20**
Ιανουαρίου... τὸ φύτευμα... ἢ... καὶ
ἀρχότερον... ὅταν... τὸ χωράφι...
ἔται... ποιησικὸ...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... **Μ.Ε. ΣΥΛΛΕΞΙΝΩ... (Τ.Σ.Α.Π.)**

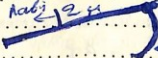

Τ.Σ.Α.Π.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....
Τὸ Σ.Ω.Α. ἐτρέφοντο μὲ Σ.Υ.Ρ.Α. Χόρτα
(σανόν) Ἀφῆναν τὸν ἄχρον ἀμαλ. ἐρχ. του
Ἐγύτρωναν Χόρτα ἄχρια καὶ τὸν Μ.Α.Ι.ΟΝ
καὶ... ἐμόβοι μὲ τὴν μασσάν... ἔβ. Σ.Υ.Ρ.Α.Ι.ΟΝ ΤΟ
καὶ ἀποδιδμεύοντο.
 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπτανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). **Τὸν Μ.Α.Ι.ΟΝ... μὲ τὴν μασσάν.**

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....
καὶ 2 η **ἐπὶ τῇ**
 ἀποδιδμεύοντο
 μ.Α.Ι.ΟΝ

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὥς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ε. Ήταν κοντά... με... το...
 ήλιασμα... ερασιεύεται... και... εφτά...
 ν. ε. α... άερατα... με... Ξύλινο, μυθικό.
 καλούπι (λεχόμενο μαζούπι).

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια μετεφέροντο εἰς...
 ἀλὼνια... μαυρὰν... τῶν... οἰκιῶν...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τῖνος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ο... Χῶρος... εὐκαλεῖτο... θυμωνία...
 Ἰσόπος... τοποθετοῦνται, εἰς... σωροὺς... και...
 μαδεῖς... ἔγραφε... ἔπάνω... εἰς... ὄντας...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχον... ἀνέκαθεν... τὸ... ἀλὼνια...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... ἔξω... τοῦ... χωρίου... και...

εἰς... θ... Πλευρὰν... αὐτοῦ...

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρησιμότης του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

? Ἀν. ἡμε... εἰς πολλοὺς γενεαγενεῖς... καὶ...

ἂν ὡνίσθον... κατὰ... εἰρὰν... Πραγματικῶς...
κατὰ τὴν ἐκτιμήσεω. χρόνος ἀναδορίστου.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀ. πρὸ μηνὸς
Ἰαννουαρίου... μέχρι... καὶ... τέλος Ἰουλίου. περίπου.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ). Ἐὰν... ἄλωνα... ἔτι.

Ἄλλα... χωματάλωνα... Ἄλλα... Πετράλωνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνα : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Καθαρισμός αὐτοῦ... μὲ τὰ...

Πα... καὶ... ὁ καθαρισμός, τῶν χωματάλωνα...
... εἰς... τὰ... Πετράλωνα... ἐκτελεστέον... ἀντικατα-
... στασις... τῶν... ἐκτελεστέων... Πλάτων.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιού καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Ὁ. Χ. ; ...

ὅποτε... εἶχον... ἀνάγκην αὐτοῦ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τὴν μέσων τοῦ ἁλωνίου ἔκαστου
Πάσσαλος 2 μ. (γούρμα) καὶ γύρωθεν
τὰ σταχύνα ὅρτια μετὰ τὴν μεγάλην
πρὸς τὰ ἑνω.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἁλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

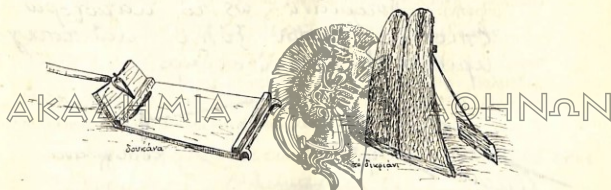
α) Ἐλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοὶ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ σταχύνα.....

Τὸ ἁλώνισμα ἐγίνετο... δι' ὁλόχων 2, 3, 4 καὶ
ἐναλόχων τῆς πασσαλίας καὶ ἐπεριφέροντο
γύρωθεν... ἐπὶ ἡρχετο... δὲ τὸ ἁλώνισμα
διὰ τῶν ποδῶν αὐτῶν.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἁλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἁλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἁλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἁλωνίου. Τὰ ἁλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἁλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Με' ἄλλα
Τὰ... ἴσα μεταξὺ... ἀν... συνεπρατοῦντο... διὰ
Θηλείας... καὶ... ὅλα... ἔπραττον... ἀπὸ
τῶν... φουρικῶν... ἤτις... ὡς... εἶπομεν... ἔτοπο-
θετεῖτο... εἰς... τὸ... ἐντροπ... τοῦ... ἀλωτιοῦ.*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυσμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

... Δὲν... ἐχρησιμοποιεῖτο... γὰρ ποτε ἄλλο.

- 8) Ἀπὸ ποῖαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποῖαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ἀπ. ὁ. τῆν..

9^η π. μ. ... μέχρι τῆν. 5^η μ. μ. τῆν.
ἰδίᾳ... ἡμέρας... καὶ... ἐπὶ συνεχῆς...
τῆν. ἐπομένων.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράν κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ῥδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...

δουκράν... ὡς... τοῦ... ματωτέρω.
ἐπὶ... ξύλινον... καὶ... τσαγ...
κράν... ξύλινον... σιδερά.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

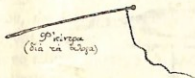

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; Ὁ. χι... ἐ. α. ν. ε. χ. ο. ν. ... πο. λ. ὦ. το...
ἐ. μα. κ. α. ν. ... δε. ὑ. τ. ε. ρ. η. ... α. λ. ω. ν. ῖ. α.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
Ἦ. το. ἐ. ν. χ. ρ. ῖ. δ. ε. ἢ. το. μα. μ. τ. σ. ἰ. μ.

ξύλο 1 μ. ἔχουν 1 μ. περίπου

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ...? Ἐλέγετο... ἀπλώμα
καὶ... ἐγίνετο... μίακι! φορὰν... τὴν ἡμέραν

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δεῖν... ὑπῆρχε... ἰδιαιτέρως... ὄνομα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἴδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἄχωνοι), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ὑπῆρχον... καὶ... εἰδικοὶ... ἀλωνισταὶ
λεχόμενοι... ἀλωνοῦν...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ὅχι, μόνον διὰ τὸ μαλαμπόου
με κόπανο, λεχόμενο... σφράβλι... 1,50... 1980...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

σφράβλι

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). **Κοπάνισμα... μ.ε. ἀπλῶς.**

**ἢ ἄλλο. λεγόμενον κοπάνισμα... ἐγίνετο... εἰς...
ὁρισμένα γόνατα δημητριακῶν, ὡς
ρεβίδια, φασόλια, φακὴ - καυὰ**

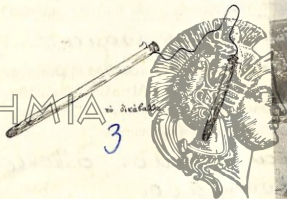
κόπανος στερογῆλης

1

ξύλο κατασκευαστὸν διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ κομποῦ δημητριακῶν...

2

3

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; **Διὰ τὰ δυνεῖρά. μόνοι. τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας.**
Διὰ τὸ καλαμπόκι... ἐργάται...
ὀνομαζόμενοι... ἐταυμπνιστὰδες καὶ
ἐπὶ πρῶτον οὐκ... μ.ε... εἰδος (καλαμπόκι).

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

..?ἐκκαρπιίστηκε... εἰς τὰ ἀλώνια... καὶ
..μὲν ἔργασία ἐγένετο τὴν... ἡμέραν:..

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Κατὰ τὸ... κοπάνισμα (σταύμπισμα) ἐλέγοντο
δίστιχα... εὐθύμα τραγούδια... τοῦ... τόπου
(Δημοτικά) Ἄντε... κοπέλλαι μου... ἀνδρέις δέμα
μὲν ἔργα... εἶα... σὺ ἀγαπᾷς μου... υἱ π.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. ^{υἱ π.}

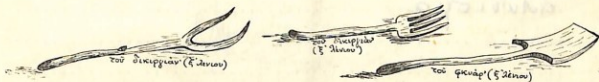
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταυρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ^{υἱ π.}

ἀπὸ... τοῦ... 1960... ^{υἱ π.}

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ^{υἱ π.}

...?ἐκκαρπίζονται... ἐγένετο
μὲν δύο... ἔργα... δικριάνι... καὶ... γυνάρι
...στὰ... ἀλαμπόμι... ἐχρησιμοποιοῦτο
καὶ... ἡ... τοῦ δικριάνι... ^{υἱ π.}

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο σωρός... ἐγίνετο... στρογγυλός... καὶ...
 ἔπῳ... ἔκοποδεύετο... τὸ... στυνάρι...
 ὅταν... ἐφυσσάσσε... εἰναι... ἀνέμος... ἤρχετο

- ἀφίσσω... τὸ... λίχνισμα... Κατὰ τὸ... μ. ἐφυσμα
 ἔλεγον τὴν λείαν χίλια (δυνατὴ ἀόριστη πολλὰ)
 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο καὶ
 φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὸ... στυνάρι... (Ἰχθυόω)...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἀνδρὸς, γυναικᾶ εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Οἱ... ἄνδρες, καὶ αὗται... τὸ... ἰδιόμοτον... του

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται γὰρ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Χονδράχυρα... Αὐτὸν ἐγίνετο δεῦτερον
 ἀλώνισμα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μ.ε. τῶν σκούπων

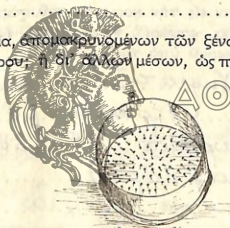
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

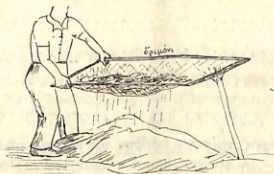

1

κόβρος ἡ ἀριλῆρος

2

3

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τῶν: βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐχρησιμοποίησαντο... διαθώρα... λεχόμενα
ἀρέλεγα... ὡς... τα... υόσινα... αἷς...
εἰμόνος... νῦν ἀριθ. 1

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

ῥαχματίζεται... εὐρος... καὶ... ὑφίσταται
το... μετρημα... με... δοχεῖον... π...
ῥχωροῦσε... 15... ἀνομαζόμενον...
καρδάρη)

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. Οὐδ. ἐν

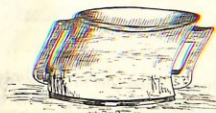
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ὁ γαίην... πρὸς τρίτου... ἐδίδετο... εἰς... εἰς...
 ὀνομαζόμενον (ὀλυνιατικὸν ἢ στυμπιστικόν)
 τὸ μέγεθος... ἔχινε... ἢ τὴν... καρδάρην ἢ
 ὀδοῖα χωροῦσε 15 δοχίδες

μισκοίλη

κύνελος

ἢ ὀλυνιατικὸν
 ἢ στυμπιστικόν

καρδάρη

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὰ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιατικόν,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ὀλυνιατικὸν κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

τὸ ὀλυνιατικὸν... ἐδίδετο... εἰς τὰ ἀλώνια
 ἐπλήρωναν Παπαδιατικόν... καὶ Ἀγροφυλακιάτικο... ἀπὸ τοῦ ἐπιτε.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) εἰς τὰς οἰκίας... ἐντὸς... ὀλυνιατικῶν

δοχεῖων... ὀλυνιατικῶν... μασσόνια
 καὶ μασσόνια... ἔφερον... ὀππὺν... εἰς τὸ μαζὶν... γέρον

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ ὄρου χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθήκη... ἢ ὄρου

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Ἡ ἀποθήμειν σὺ ἐγένετο*
εἰς τὸν ἀχειρῶνα ἐπὶ τῶν χωρίων...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτους καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμοφωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀναμμοφωτιάς γίνεται κατὰ
τὴν Μ. Πέμπτην τὸ βράδυ εἰς ἀνάμνησιν
τῆς φωτιάς τῶν Ἰουδαίων ἐξ Ἰερουσαλὴμ
διὰ τὸ σπῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰ. Χριστοῦ
 Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;
τὴν Μ. Πέμπτην ὥραν 7^{ων} μ. εἰς τὸ
Προαύθιον τῆς Ἐκκλησίας

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Δεν ἔχει ἰδιαιτέραν ὄνομα.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

Τὰ παιδιὰ μέχρι ηλικίας 20 ἐτῶν
Περιπου.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Τὰ συνέλεγον τὰ ἰδιαιτέρα, ἄλλα.....

ἔφερον ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἄλλα ἔμλεβαν τὸ
- εὐρύ - ἐκ τῶν οἰκῶν.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ῥυτιδουσαν τὴν αἰμπάνα τῆς

ἐκκλῆσιος περὶ τὴν μεσημβρίαν

συνδροίοντα τὰ παιδιὰ μετὰ

κουρία, πριόνα καὶ ἐπὶ χαίμας εἰς
τὸ δάσος διὰ τὴν συλλογὴν.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

Κατὰ τὸ ἄναγμα τῆς φωτιάς γίνε

καὶ μεγάλος θόρυβος.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πολεμικὰ καὶ ἄλλ. μεταξὺ τῶν παιδῶν.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Τιποτε εἰ μὴ μόνον ξύλα

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... ὄχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Βενίγελος Ν. Γουμνός
Γιδορουργός

α. Κερκόσχοι 90-1-70
8 τών 64

- 1) Βάσις
- 2) ὄνι
- 3) Γερό
- 4) Σταθάρ
- 5) Χειρολαβές
- 6) Αλγεροπόδα
- 7) Γαργάτα

- 8) Ξαβνισό
- 9) Γαντζός
- 10) Ὑπόμειρο
- 11) Σφαιρικός
- 12) Βίδα (κοχλίας)

Μηχανή

Αριθμ. Πρωτ. 10

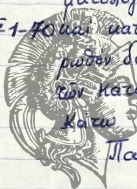
Πρὸς
τὸ Κέντρον Ἑρεύνης
τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
Ἀναγνωστοπούλου 14

Εἰς Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Ἐπιστρέφει Ἑρωτηματολόγῳ-στρέψῳ ἡμῖν συνημμένως, Ἑρωτη-
ματολόγιον διὰ χειρῆς καὶ Ἐργαλεῖα
Ἐν Κ. Κερασόβου τῇ 20^ῃ 1-40 καὶ κατ' ἑδμον Πυρᾶς, συμπλη-
ρωθέν διὰ συλλεχθεῖσιν ὑμῶν ἐν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

κατὰ Κερασόβου Μεσολογγίου.

Παρακαλῶ διὰ τὰ καὶ ἡμᾶς

μετὰ πλείους ἡμῶν.

Ὁ Διευτὴς τοῦ Σχολείου

ΚΩΔΗΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ὑποβάλλεται ὑ.τ.α.
εἰς Κ^α Ἐπιδευητικὴν
Διμοσιᾶς Ἐπιστολῆς.
Περὶ Μεσολογγίου.